

Cuprins

Abrevieri.....	7
Cuvânt-înainte	9
Introducere.....	11
Introduction	13
PARTEA I. FINANȚELE PUBLICE	15
CAPITOLUL I. NOȚIUNEA DE FINANȚE.....	15
§1. Finanțele: apariție, dezvoltare, concept.....	15
§2. Caracteristicile finanțelor	20
§3. Finanțele României	21
CAPITOLUL II. FINANȚELE PRIVATE	24
CAPITOLUL III. FINANȚELE PUBLICE	26
§1. Aspecte introductive.....	26
§2. Apariția și evoluția istorică a conceptului finanțelor publice.....	28
1. Istoric	28
2. Finanțele publice clasice.....	31
3. Finanțele publice în perioada modernă.....	33
4. Finanțele publice postmoderne	35
§3. Importanța finanțelor publice	36
§4. Obiectul și structura finanțelor publice	38
§5. Funcțiile finanțelor publice la nivel macroeconomic	40
1. Analiza funcțiilor finanțelor publice în doctrina națională	40
1.1. Funcția de alocare a finanțelor publice.....	42
1.2. Funcția redistributivă.....	43
1.3. Funcția de stabilizare.....	45
1.4. Funcția de favorizare a creșterii și dezvoltării economice.....	46
§6. Conceptul finanțelor publice	48
CAPITOLUL IV. FINANȚE PUBLICE ȘI FINANȚE PRIVATE. DELIMITARE	51
CAPITOLUL V. AUTORITĂȚI PUBLICE CARE REALIZEAZĂ ACTIVITATEA FINANCIARĂ A STATULUI.....	54
§1. Aspecte de ordin terminologic: sistem financiar, mecanism financiar, aparat financiar, administrație publică, autoritate publică, interes public.....	54
1. Sistem financiar	54
2. Mecanism financiar.....	55
3. Aparat financiar	55

4. Interes public.....	56
5. Autoritate publică <i>versus</i> putere publică.....	58
6. Administrația publică.....	60
§2. Ministerul Finanțelor Publice.....	62
1. Funcțiile și atribuțiile Ministerului Finanțelor Publice.....	62
2. Unități care funcționează în subordinea sau sub autoritatea Ministerului Finanțelor Publice.....	64
§3. Agenția Națională de Administrare Fiscală (ANAF).....	66
§4. Trezoreria statului.....	71
§5. Consiliul fiscal.....	73
§6. Comitetul Național de Stabilitate Financiară.....	75
§7. Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.).....	77
PARTEA A II-A. DREPTUL FINANTELOR PUBLICE.....	80
CAPITOLUL I. DREPTUL FINANTELOR PUBLICE – RAMURĂ A DREPTULUI PUBLIC.....	80
CAPITOLUL II. DREPTUL FINANTELOR PUBLICE: DREPT BUGETAR ȘI DREPT FISCAL.....	84
§1. Dreptul finanțelor publice. Noțiune.....	84
§2. Drept bugetar și drept fiscal.....	88
1. Drept bugetar.....	88
2. Drept fiscal.....	89
CAPITOLUL III. IZVOARELE DREPTULUI FINANTELOR PUBLICE.....	93
§1. Concept și clasificare.....	93
1. Concept.....	93
2. Criterii de clasificare.....	94
§2. Izvoarele scrise ale dreptului finanțelor publice.....	95
§3. Izvoarele nescrise ale dreptului finanțelor publice.....	99
CAPITOLUL IV. RELAȚIA DREPTULUI FINANTELOR PUBLICE CU ALTE RAMURI DE DREPT.....	104
§1. Interdependența dintre dreptul administrativ și dreptul finanțelor publice.....	104
§2. Interferența dreptului finanțelor publice cu alte ramuri ale dreptului.....	108
1. Interferența dreptului finanțelor publice cu dreptul constituțional.....	108
2. Interferența dreptului finanțelor publice cu dreptul penal.....	109
3. Interferența dreptului finanțelor publice cu dreptul procesual civil.....	110
PARTEA A III-A. SISTEMUL BUGETAR. BUGETUL DE STAT.....	111
CAPITOLUL I. SISTEMUL BUGETAR.....	111
§1. Bugetul public: apariție și evoluție.....	111
§2. Sistemul unitar de bugete. Tipologia bugetară.....	115

§3. Principiile sistemului bugetar	117
1. Aspecte introductive	117
2. Principiul universalității	118
3. Principiul publicității	120
4. Principiul unității	120
5. Principiul anualității	123
6. Principiul specializării	126
7. Principiul unității monetare	127
8. Principiul neafectării veniturilor bugetare	127
§4. Organizarea bugetară	128
CAPITOLUL II. BUGETUL DE STAT	130
§1. Definiția și importanța bugetului de stat	130
1. Definiția bugetului de stat	130
2. Importanța bugetului de stat	131
§2. Natura juridică a bugetului de stat	132
§3. Conținutul bugetului de stat	135
1. Veniturile bugetare	135
2. Cheltuielile bugetare	139
CAPITOLUL III. PROCEDURA BUGETARĂ	141
§1. Considerații introductive	141
§2. Definiția și caracteristicile procesului bugetar	141
§3. Instituții implicate în activitatea bugetară a statului: Parlamentul, Guvernul, Ministerul Finanțelor Publice, ordonatorii de credite	143
1. Parlamentul	143
2. Guvernul	144
3. Ministerul Finanțelor Publice	144
4. Ordonatorii de credite	144
§4. Cadrul bugetar al României	148
§5. Calendarul bugetar	150
§6. Elaborarea proiectului de buget	151
1. Elaborarea indicatorilor macroeconomici și stabilirea limitelor de cheltuieli	152
2. Scrisoarea-cadru și îndrumările metodologice ale Ministerului Finanțelor Publice	155
3. Formularea și transmiterea propunerilor bugetare ale ordonatorilor principali de credite	158
4. Transmiterea proiectului de buget la Guvern și Parlament – Raportul anual la buget	159
§7. Aprobarea bugetului și a Legii bugetare anuale	160
1. Procedura aprobării bugetului	160
2. Procesul bugetar în cazul neaprobării bugetului de către Parlament	162
§8. Execuția bugetară	163
1. Aspecte introductive	163
2. Repartizarea pe trimestre a veniturilor și cheltuielilor bugetare	165

3. Execuția de casă a bugetelor care alcătuiesc sistemul bugetar (operațiunile de trezorerie).....	166
4. Realizarea veniturilor bugetare (procedura executării părții de venituri).....	168
5. Procedura efectuării/execuției cheltuielilor bugetare.....	169
6. Încheierea execuției bugetare.....	171
7. Controlul execuției bugetare.....	172
8. Răspunderea juridică în procedura bugetară.....	173
PARTEA A IV-A. BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	175
CAPITOLUL I. BUGETUL ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	175
§1. Securitate (protecție) socială, asistența socială, asigurări sociale. Concept și delimitare.....	175
1. Securitate (protecție) socială.....	175
2. Asistența socială	177
3. Asigurările sociale	178
4. Componentele sistemului național de pensii.....	179
§2. Sistemul financiar al asigurărilor sociale de stat.....	183
CAPITOLUL II. VENITURILE ȘI CHELTUIELILE BUGETULUI ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	184
§1. Veniturile bugetului asigurărilor sociale de stat.....	184
1. Natura juridică a contribuției pentru <i>asigurările sociale de stat</i>	185
2. Contribuabili	185
3. Contribuția de asigurări sociale	187
4. Fondul de rezervă.....	190
§2. Cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat	190
CAPITOLUL III. PROCESUL BUGETAR AL BUGETULUI ASIGURĂRILOR SOCIALE DE STAT	192
§1. Elaborarea bugetului asigurărilor sociale de stat.....	192
§2. Adoptarea bugetului asigurărilor sociale de stat	192
§3. Execuția bugetului asigurărilor sociale de stat	193
1. Execuția părții de venituri.....	193
2. Execuția părții de cheltuieli	194
3. Încheierea execuției bugetului asigurărilor sociale de stat.....	195
PARTEA A V-A. BUGETELE LOCALE	197
CAPITOLUL I. SISTEMUL BUGETAR LOCAL	197
§1. Autonomia locală, fundament al autonomiei financiare a colectivităților locale	197
1. Autonomia locală.....	197
2. Regimul juridic al autonomiei locale.....	199
3. Principiul subsidiarității și autonomia locală.....	200
§2. Bugetele locale în reglementarea legii finanțelor publice locale.....	201

§3. Persoane implicate în activitatea bugetară la nivel local. Ordonatorii locali de credite.....	204
§4. Principii generale ale sistemului bugetar local.....	207
1. Principiul echilibrului	207
2. Principiul solidarității	209
3. Principiul autonomiei locale financiare	209
3.1. Reglementarea principiului autonomiei locale financiare	209
3.2. Definiția autonomiei locale financiare	211
4. Principiul proporționalității.....	211
5. Principiul consultării.....	211
CAPITOLUL II. VENITURILE ȘI CHELTUIELILE BUGETELOR LOCALE	214
§1. Veniturile bugetelor locale.....	215
§2. Cheltuielile bugetelor locale.....	224
CAPITOLUL III. PROCEDURA BUGETELOR LOCALE	226
§1. Elaborarea proiectului bugetului local	226
§2. Aprobarea bugetelor locale	228
§3. Execuția bugetelor locale	230
§4. Încheierea execuției bugetare locale	230
PARTEA A VI-A. ÎMPRUMUTUL PUBLIC.....	232
CAPITOLUL I. TEORIA ÎMPRUMUTULUI PUBLIC.....	232
§1. Împrumutul.....	232
§2. Împrumutul (creditul) public.....	234
§3. Formele împrumutului public.....	237
CAPITOLUL II. TEORIA ÎMPRUMUTULUI GUVERNAMENTAL.	
ÎMPRUMUTUL DE STAT	239
§1. Contractarea împrumutului de stat	239
§2. Operațiunile aferente împrumutului de stat.....	240
CAPITOLUL III. ÎMPRUMUTUL PUBLIC INTERN	243
§1. Formele împrumutului public intern	243
§2. Procedeele împrumutului de stat intern.....	244
1. Emisiunea titlurilor de stat.....	244
2. Împrumutul de la Banca Națională, de la bănci comerciale sau de la instituții de credit	246
3. Împrumutul din disponibilitățile Contului Curent General al Trezoreriei	246
CAPITOLUL IV. ÎMPRUMUTUL PUBLIC EXTERN.....	247
§1. Aspecte introductive.....	247
§2. Formele împrumutului public extern.....	247
1. Împrumuturile externe contractate sau garantate la nivel guvernamental	248
2. Împrumuturile externe contractate sau garantate la nivel local	249

CAPITOLUL V. INSTITUȚII FINANCIARE INTERNAȚIONALE.....	251
§1. Considerații introductive.....	251
§2. Organizațiile internaționale financiare cu o sferă de acțiune globală.....	255
1. Fondul monetar internațional.....	255
1.1. Prezentare generală.....	255
1.2. Scurt istoric.....	255
1.3. Scopurile principale ale organizației.....	256
1.4. Organizarea Fondului Monetar Internațional.....	257
1.5. Raporturile de colaborare ale organizației cu alte organizații internaționale.....	259
2. Banca mondială.....	260
2.1. Prezentare generală.....	260
2.2. Scurt istoric.....	261
2.3. Misiunea organizației.....	262
2.4. Organizare.....	262
§3. Organizațiile internaționale financiare cu sferă de acțiune regională.....	264
1. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare.....	264
1.1. Prezentare generală.....	264
1.2. Misiune.....	265
1.3. Organizare.....	265
2. Grupul Băncii Europene de Investiții.....	266
2.1. Banca Europeană de Investiții.....	267
2.2. Fondul European de Investiții.....	269
§4. Alte organizații financiare internaționale cu sferă de acțiune regională.....	270
1. Grupul Băncii Inter-americane de Dezvoltare.....	270
2. Banca Asiatică de Dezvoltare.....	270
3. Grupul Băncii Africane pentru Dezvoltare.....	270
4. Banca Islamică de Dezvoltare.....	271
PARTEA A VII-A. DATORIA PUBLICĂ.....	272
CAPITOLUL I. TEORIA DATORIEI PUBLICE.....	272
§1. Aspecte introductive.....	272
§2. Clasificarea datoriei publice.....	275
CAPITOLUL II. DATORIA PUBLICĂ GUVERNAMENTALĂ.....	280
§1. Datoria guvernamentală directă și datoria guvernamentală garantată.....	280
§2. Rambursarea și administrarea datoriei publice guvernamentale.....	282
CAPITOLUL III. DATORIA PUBLICĂ LOCALĂ.....	286
§1. Noțiuni.....	286
§2. Instrumentele datoriei publice locale.....	287
§3. Criza financiară și insolvența unităților administrativ-teritoriale.....	288

PARTEA A VIII-A. CONTROLUL FINANCIAR	292
CAPITOLUL I. TEORIA CONTROLULUI FINANCIAR	292
§1. Considerații preliminare.....	292
§2. Funcțiile controlului financiar.....	296
§3. Organizarea controlului financiar.....	297
CAPITOLUL II. CONTROLUL FINANCIAR PUBLIC INTERN	301
§1. Conceptul și tipologia controlului financiar public intern.....	301
§2. Sistemul de controlul intern/managerial și auditul public intern.....	302
1. Sistemul de controlul intern/managerial.....	302
2. Auditul public intern.....	305
§3. Controlul financiar preventiv.....	311
1. Conceptul și formele controlului financiar preventiv.....	311
2. Controlul financiar preventiv propriu.....	314
3. Controlul financiar preventiv delegat.....	315
§4. Controlul financiar de gestiune.....	318
§5. Inspekția economico-financiară.....	320
1. Concept.....	320
2. Obiective.....	320
3. Formele și metodele inspekției economico-financiare.....	322
CAPITOLUL III. CONTROLUL FINANCIAR EXERCITAT DE CĂTRE MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE ȘI CURTEA DE CONTURI	324
§1. Controlul financiar exercitat de către Ministerul Finanțelor Publice.....	324
§2. Controlul financiar exercitat de către Curtea de Conturi a României.....	326
1. Scurt istoric.....	326
2. Activitatea de control financiar public a Curții de Conturi.....	328
3. Valorificarea activității de control a Curții de Conturi.....	330
PARTEA A IX-A SISTEMUL FINANCIAR AL UNIUNII EUROPENE	334
CAPITOLUL I. EVOLUȚIA SISTEMULUI FINANCIAR AL UNIUNII EUROPENE	336
§1. Crearea sistemului financiar propriu al Comunităților Europene (1951-1975).....	336
§2. Criza sistemului financiar al Comunităților Europene (1975-1987).....	338
§3. Reformarea sistemului financiar al Comunității (1988-1992).....	339
§4. Consolidarea reformei sistemului financiar al Uniunii Europene (1993-1999).....	341
§5. Crearea unui sistem bugetar adecvat pentru extinderea Uniunii Europene (2000-2006).....	342
§6. Asigurarea resurselor financiare necesare unei uniuni lărgite. Cadrul financiar multianual 2007-2013.....	344
§7. Bugetul pentru Europa anilor 2020. Cadrul financiar multianual 2014-2020.....	345
CAPITOLUL II. INSTRUMENTELE LEGALE ALE SISTEMULUI FINANCIAR AL UNIUNII EUROPENE	347

CAPITOLUL III. PROCEDURA ADOPTĂRII BUGETULUI UNIONAL	350
CAPITOLUL IV. VENITURILE ȘI CHELTUIELILE BUGETULUI UNIONAL	353
§1. Sistemul veniturilor bugetare ale Uniunii Europene	353
§2. Sistemul cheltuielilor bugetare ale Uniunii Europene.....	354
§3. Principiile bugetare ale Uniunii Europene	357
CAPITOLUL V. IMPLEMENTAREA BUGETULUI UNIUNII EUROPENE.....	358
§1. Instituțiile implicate în adoptarea și administrarea bugetului unional.....	358
§2. Controlul execuției bugetare	361
Glosar de termeni juridici.....	363
Bibliografie selectivă.....	379

Ioan Lazăr

Dreptul finanțelor publice

Volumul I. Drept bugetar

Ediția a II-a, revăzută și adăugită

Universul Juridic

București

-2016-

**Prietenului meu Asterios Markopoulos
și familiei sale: Theodosia, Georgios și Thomas,
în semn de prețuire pentru îndelungata și frumoasa prietenie
care ne leagă**

**Στον φίλο μου Αστέριο Μαρκόπουλο
και στην οικογένειά του: Θεοδοσία, Γεώργιος
και Θωμάς,
σε ένδειξη εκτίμησης για τη μακροχρόνια και
όμορφη φιλία που μας δένει**

ABREVIERI

alin.	alineat
<i>apud</i>	citat după
art.	articol
c.	contra, versus
C. fisc.	Codul fiscal (Legea nr. 227/2015)
C. pr. fisc.	Codul de procedură fiscală (Legea nr. 207/2015)
„Curierul fiscal”	revista „Curierul fiscal”
„Dreptul”	revista „Dreptul”
ed.	ediția
Ed.	Editura
<i>et alii</i>	și alții (altele)
etc.	etcetera
H.G.	Hotărârea Guvernului
<i>ibidem</i>	în același loc, tot acolo, în aceeași lucrare
ICCJ	Înalta Curte de Casație și Justiție
<i>i.e.</i>	<i>id est</i> , „adică”
IMM	întreprinderi mici și mijlocii
JO	Jurnalul Oficial al Uniunii Europene
lit.	litera
loc. cit.	locul citat
M. Of.	Monitorul Oficial al României, Partea I
n.n.	nota noastră
O.G.	Ordonanța Guvernului
O.U.G.	Ordonanța de urgență a Guvernului
<i>op. cit.</i>	opera citată
p.	pagina
<i>passim</i>	în diverse locuri
„Pandectele Române”	revista „Pandectele Române”
pct.	punctul
pp.	paginile
RDP	„Revista de Drept Public”
RRDP	„Revista Română de Drept Privat”
s.n.	sublinierea noastră
TFUE	Tratatul Privind Funcționarea Uniunii Europene
TUE	Tratatul privind Uniunea Europeană
urm.	următoarele
vol.	volumul

Cuvânt-înainte

Educația este singurul lucru care nu îți poate fi luat. Poți pierde diplomele, dar nu poți pierde cunoașterea. Te poți debarasa de cunoștințe, dar nu de ceea ce ai devenit datorită lor. Acesta este primul motiv pentru care recomand astăzi un manual. Într-un domeniu care nu este al meu, dar care îmi pare extrem de important: dreptul finanțelor publice.

Oamenii care se dedică educării altora sunt din ce în ce mai rari. Societatea nu îi mai valorizează cum s-ar cuveni. Profesoratul nu mai asigură nici statutul social, nici veniturile de altă dată. În învățământul superior din România este din ce în ce mai greu să convingi un tânăr să vină la catedră. Este al doilea motiv pentru care astăzi scriu aceste rânduri: domnul Ioan Lazăr, autorul acestui curs, este unul dintre acești tineri rari. Îl cunosc bine din timpul cursurilor doctorale, parcurse la Craiova, sub direcția științifică a profesorului Ioan Alexandru. Este, într-o anumită măsură, produsul școlii din care fac parte. Unul cu care ne mândrim.

În învățământul juridic superior din România avem nevoie de manuale bune. O perioadă destul de lungă după Revoluție, mai ales în dreptul public, a trebuit să le reinventăm. Ele par că s-au banalizat astăzi, odată cu înflorirea editurilor universitare. Acestea sunt atât de la modă încât a devenit standard obligatoriu ca o universitate să aibă editură. Dar proliferarea fără precedent a micilor editori a fragmentat piața manualelor în așa măsură încât controlul asupra calității acestora a devenit practic imposibil. Manuale a publicat oricine, oricum. Astăzi, asistăm la o conștientizare relativă a efectelor nocive produse de bagatelizarea cursurilor universitare. Marii editori încep să recapete teren, iar autorii care reușesc să publice manuale distribuite la nivel național dobândesc un statut aparte. Ei refuză comoditatea sectarismului editorial, pentru a risca pe o piață națională încă în curs de constituire. Suntem departe de ideal în domeniul acesta, dar eforturile câtorva editori și ale tinerilor profesori vor conduce la impunerea calității. Este al treilea motiv pentru care vă recomand cursul domnului Ioan Lazăr.

Dreptul a însemnat o perioadă lungă de timp, datorită conjuncturii provocate de impunerea unei ideologii oficiale, dreptul privat. Profesorii de drept public au fost priviți cu reticență, iar disciplinele lor marginalizate. Tendința s-a păstrat și după revenirea la democrația liberală. Dacă profesorii de drept privat au continuat o tradiție, făcând în manualele lor cosmetizările necesare perioadei, profesorii de drept public au trebuit să rescrie totul, căci, din unghiul dreptului public, totul s-a întors la 180 de grade. Reinventarea și reimpunerea dreptului public a fost în anii de după Revoluție o luptă dificilă. Una care nu s-a încheiat în toate domeniile. Domeniul finanțelor publice este unul dintre acestea. Prea multă vreme dominate de economiști, acestea au fost rar și inconsistent frecventate de juriști. În acest domeniu, lupta de afirmare a dreptului public depășește războiul civil, trebuind să înfrunte Economia. Și majuscula nu este întâmplătoare, atât de fermă îi este dominația asupra celorlalte științe sociale. Când citești deci

un manual bun dedicat finanțelor publice, scris din unghiul de vedere al dreptului, cum este cel al domnului Ioan Lazăr, trebuie să conștientizezi temeritatea întreprinderii.

Cunoștințele, ca și bunurile, sunt cu atât mai valoroase cu cât sunt mai rare. Studenții încep timid să înțeleagă acest lucru, orientându-se din ce în ce mai mult către disciplinele care sunt mai puțin frecventate, părăsind linia tradițională a studiilor juridice, care pretindea că cine știe drept civil și drept penal știe Dreptul. Impunerea unor manuale bune la nivel național în aceste domenii este esențială pentru păstrarea tendinței, care, din punctul meu de vedere, este determinantă pentru evoluția practicii juridice din România. Editorii și autorii care participă la reconsiderarea modului structurării studiilor juridice trebuie felicități.

Craiova, mai 2016
Prof. univ. dr. Dan Claudiu Dănișor

Introducere

Studiul finanțelor publice, ca ramură distinctă a științelor economice, se impune în mediul universitar într-o manieră tot mai pregnantă pe fondul creșterii volumului resurselor bănești gestionate de către guverne, ca urmare a accentuării rolului statului în societate, ca furnizor de bunuri și servicii publice.

Finanțele publice constituie un element vital în funcționarea statului ca putere organizată în vederea realizării unei ordini sociale, economice, politice și juridice. Fiecare organ guvernamental sau fiecare stat, mai bine zis, este nevoit să asigure furnizarea unor bunuri sau servicii publice pentru îndeplinirea obligațiilor care îi revin, context în care finanțelor publice le revine sarcina realizării veniturilor și efectuarea cheltuielilor publice. De aici rezultă și funcțiile majore ale finanțelor publice: *funcția de alocare*; *funcția redistributivă*; *funcția de stabilizare economică*; *funcția de favorizare a creșterii și dezvoltării economice*. Indiferent de complexitatea sa, procesul prin care se derulează activitatea financiară a statului formează obiectul reglementărilor legale care alcătuiesc materia „Dreptul finanțelor publice”.

Cursul intitulat *Dreptul finanțelor publice, volumul I, Drept bugetar* este structurat în nouă părți care abordează detaliat problematica *finanțelor publice*; *dreptului finanțelor publice*; *sistemului bugetar (mai precis bugetul de stat, bugetul asigurărilor sociale de stat; bugetele locale)*; *datoriei publice*; *împrumutului public (cu un studiu al sistemului financiar internațional)*; *controlului financiar public și, nu în ultimul rând, a sistemului financiar al Uniunii Europene*, pe parcursul mai multor capitole, secțiuni și subsecțiuni. Asupra tuturor acestor aspecte, cititorii care ne vor onora cu lectura acestui curs vor putea să pronunțe o „hotărâre” finală în a aprecia utilitatea și necesitatea demersurilor noastre.

Nu putem însă să nu evidențiem problemele pe care le ridică în activitatea didactică materia Dreptului finanțelor publice, pe fondul unei legislații stufoase și incoerente. Dezinteresul guvernanților față de modul în care este utilizat banul public poate fi sesizat de altfel și în „celeritatea” cu care au fost „constituite” tribunalele fiscale, potrivit dispozițiilor tranzitorii ale Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ. Un sistem juridic specializat, cu magistrați având și o pregătire economică temeinică, constituie premisa unui control eficient al relației fiscale dintre administrație și cei administrați, cât și a legalității sau, printr-o serie de reglementări în acest sens, chiar a oportunității modului în care elementul politic gestionează finanțele statului.

Conceptul cursului a fost elaborat în urma stagiului de documentare pe l-am desfășurat în anul 2011 la Universitatea Economică din Viena, sens în care doresc să-mi exprim mulțumirile și recunoștința atât față de domnul profesor dr. **Georg Lienbacher**, șeful Institutului de Drept Public Austriac și European al Universității Economice din Viena (*Institut für Österreichisches und Europäisches Öffentliches Recht*), cât și față de domnul profesor dr.h.c. **Michael Lang**, șeful Institutului de Drept Fiscal Austriac și Internațional al Universității Economice din Viena (*Institut für Österreichisches und Internationales Steuerrecht*).

Autorul
Alba Iulia, Martie 2016

Introduction

The study of public finances as a distinct branch of economic sciences is more and more necessary in the academic environment due to the increase of the volume of financial resources managed by the governments as an effect of the increasing role of the state in the society, as a provider of public goods and services.

Public finances form a vital element in the functioning of the state as an organized power in achieving to realize an optimal social, economic, political and juridical order. Every government body or better said, every state is obliged to provide public goods and services in order to fulfill their obligations. Revenues and expenses are undertaken with the help of public finances. In this context we can identify the major functions of public finances as being the following: *stabilization function; allocation function; redistributive function; economic stabilization function; function of enhancing economic growth and development*. Regardless of its complexity, the process by which the financial activity of the state takes place forms the object of study of the "Public Finances Law".

The volume entitled *Public Finances Law, volume I – Budgetary Law* is structured in nine major parts that detail the issues related to topics such as: *public finances; public finances law; budgetary system (i.e. state budget, the budget of social state insurance; local budgets, etc.); public debt; public loan (with special attention to the international financial system); financial control and, last but not least, the financial system of the European Union*. On all these aspects all those who will honor us with the lecture of this book can pronounce a verdict and can judge the utility of our scientific approach.

However, we cannot ignore the problems that arise in the teaching of the Public finance law, caused by the thick and incoherent national legislation in this matter. The carelessness of governors reported to the manner in which public money is invested can also be identified in the "celerity" that characterized the "establishment" of fiscal tribunals, mentioned in the transitory provisions of the Administrative Litigation Law. A specialized judicial system, with well qualified judges is the premise of an efficient fiscal control of the relationship between the administration and taxpayers. This element can also help to verify the legality and opportunity of the way in which politics manages state finances.

The concept of the volume at hand was elaborated as result of the research activities undertaken by me in 2011 at the Vienna University of Economic and Business. In this context, I want to express my gratitude to Professor **Georg Lienbacher**, PhD, head of the Institute of Austrian and European Public Law from WU Wien (*Institut für Österreichisches und Europäisches Öffentliches Recht*), and to Professor dr.h.c. **Michael Lang**, PhD, head of the Institute of the Austrian and International Fiscal Law of the WU Wien (*Institut für Österreichisches und Internationales Steuerrecht*).

the Author
Alba Iulia, March 2016